

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 223.722 van 4 juni 2013
in de zaak A. 202.012/X-14.903.**

In zake : de nv JBA NEERPELT
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wim Mertens
 kantoor houdend te 3580 BERINGEN
 Scheigoorstraat 5
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christian Lemache
kantoor houdend te 3800 SINT-TRUIDEN
Tongersesteenweg 60
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2011, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van 18 juli 2011 van de Vlaamse minister van
Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport betreffende de
toepassing van de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake
onteigeningen ten algemenen nutte gekoppeld aan het BPA “Dorpskom” in
Bocholt.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord
ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord
ingediend.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 3 mei 2013.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Samuel Mens, die loco advocaat Christian Lemache verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekende partij is eigenaar van een aantal percelen gelegen in het centrum van Bocholt, kadastraal bekend sectie C, nrs. 476/b2, 497/p2, 476/w, 476/y en 495/f.

4. Bij besluit van 8 februari 2008 keurt de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening het bijzonder plan van aanleg (hierna: BPA) “Dorpskom – herziening en uitbreiding” van de gemeente Bocholt goed. In artikel 2 van dit besluit wordt gesteld dat het algemeen nut de onteigening vordert van de onroerende goederen aangegeven op het

onteigeningsplan en in artikel 3 wordt aan de gemeente Bocholt machtiging tot onteigenen verleend.

De percelen van de verzoekende partij betreffen de loten 1, 3, 6, 7 en 8 van het voormelde onteigeningsplan.

5. Op 24 juni 2010 legt de gemeente Bocholt een verzoekschrift in onteigening ten algemenen nutte neer ter griffie van het vredegerecht van het kanton Bree.

Op 1 juli 2010 wordt ten aanzien van de verzoekende partij een dagvaarding in onteigening ten algemenen nutte betekend om te verschijnen voor de vrederechter van het kanton Bree.

Bij vonnis van 12 juli 2010 van de vrederechter van het kanton Bree wordt de vordering ontvankelijk, doch ongegrond verklaard. De vrederechter is van oordeel dat de onteigeningsmachtiging niet uitgaat van de bevoegde minister.

Tegen het voormelde vonnis wordt door de gemeente Bocholt hoger beroep ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren.

6. Bij besluit van 24 februari 2011 vraagt de gemeenteraad van de gemeente Bocholt de Vlaamse minister bevoegd voor ruimtelijke ordening, rekening houdend met de noodzaak tot vlugge inbezitneming van de goederen, machtiging om voor de loten 1, 3, 6, 7 en 8 uit het onteigeningsplan horend bij het “BPA Dorpskom – herziening en uitbreiding” beroep te doen op de procedure van rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden.

7. Bij het bestreden besluit van 18 juli 2011 beslist de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport dat het algemeen nut de onmiddellijke inbezitneming vordert van de loten 1, 3, 6, 7 en 8 aangegeven op het onteigeningsplan, dat behoort bij het BPA “Dorpskom” van de gemeente Bocholt, goedgekeurd bij ministerieel besluit van 8 februari 2008.

In artikel 2 van dit besluit wordt aan de gemeente Bocholt machtiging tot onteigenen verleend, “waarbij de rechtspleging bij hoogdringende

omstandigheden inzake onteigeningen ten algemenen nut, bepaald bij de wet van 26 juli 1962, kan worden toegepast op deze onteigening”.

8. Op 4 oktober 2011 legt de gemeente Bocholt een verzoekschrift in onteigening ten algemenen nutte neer ter griffie van het vredegerecht van het kanton Bree.

Op 14 oktober 2011 wordt ten aanzien van de verzoekende partij een dagvaarding in onteigening ten algemenen nutte betekend om te verschijnen voor de vrederechter van het kanton Bree.

Bij vonnis van 27 oktober 2011 van de vrederechter van het kanton Bree wordt de zaak naar de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren verzonden. De vrederechter oordeelt dat omwille van de devolutieve werking van het hoger beroep hij niet langer bevoegd is om kennis te nemen van de eis van de gemeente Bocholt.

Bij vonnis van 19 december 2011 van de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren wordt de zaak in toepassing van artikel 644 en 639 van het Gerechtelijk Wetboek naar de arrondissementsrechtbank te Tongeren verzonden.

In dit vonnis wordt onder meer overwogen wat volgt:

“De verwijzingsbeslissing wegens samenhang bindt de rechter naar wie de zaak is verwezen niet betreffende de bevoegdheid [...].

Ingevolge artikel 644 Ger.W. belet verwijzing wegens aanhangigheid of samenhang niet dat, indien daartoe grond bestaat, de rechter naar wie de zaak is verwezen de artikelen 639 en 640 Ger. W. toepast.

Ingevolge art. 595 Ger.W. is de vrederechter bevoegd om uitspraak te doen over de vorderingen krachtens de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging in geval van uiterst dringende noodzakelijkheid inzake de onteigening ten algemene nutte.

Niettemin heeft de vrederechter zich niet bevoegd verklaard om van de vordering kennis te nemen.

De rechtbank stelt haar bevoegdheid in vraag evenals de beweerde samenhang.

Hierop hebben beide partijen de rechtbank verzocht om de zaak voor te leggen aan de Arrondissementsrechtbank”.

IV. Bevoegdheid van de Raad van State

Standpunt van de partijen

9. De verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord op dat het annulatieberoep onontvankelijk is nu de vordering tot onteigening bij de vrederechter werd ingeleid.

10. In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekende partij voor wat betreft de ontvankelijkheid van haar beroep zich naar de wijsheid van de Raad van State te gedragen.

Beoordeling

11. Krachtens de bepalingen van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemenen nutte, heeft de vrederechter, wanneer de onteigenaar de vordering tot onteigening bij hem heeft ingeleid, als opdracht de voor de onteigening vereiste besluiten van de onteigenende overheid zowel op hun interne als op hun externe wettigheid te toetsen. Die bevoegdheid van de gewone rechter sluit de bevoegdheid van de Raad van State uit om kennis te nemen van een beroep tot nietigverklaring van die handelingen, indien dat beroep is ingesteld door de onteigende. Deze bevoegdheidsuitsluiting geldt vanaf de dagvaarding om voor de gewone rechter te verschijnen en ten aanzien van de personen die tot die procedure toegang hebben. Zij geldt ook voor het beroep tot nietigverklaring dat bij de Raad van State is ingesteld vooraleer de vrederechter werd geadieerd.

12. Te dezen blijkt uit de door de verwerende partij neergelegde stukken dat de zaak voor de vrederechter van het kanton Bree werd ingeleid bij dagvaarding van 14 oktober 2011.

Er dient dan ook te worden vastgesteld dat de Raad van State onbevoegd is geworden om zich uit te spreken over het voorliggende beroep.

13. Het beroep is niet ontvankelijk.

V. Kosten

Standpunt van de partijen

14. In haar memorie van wederantwoord merkt de verzoekende partij op dat het beroep alleszins ontvankelijk was bij het indienen van het verzoekschrift, zodat de kosten in ieder geval ten laste van de verwerende partij dienen te worden gelegd.

15. De verwerende partij doet in haar laatste memorie gelden dat de verzoekende partij in de kosten dient verwezen te worden, vermits de rechtspraak van de Raad van State omtrent de gevolgen van een aanhangige onteigeningsprocedure voor de gewone rechter op een annulatieberoep “niet nieuw is” doch “vaststaand sedert 2003” en het onteigeningsgeschil reeds sedert 1 juli 2010 onafgebroken hangende is voor de gewone rechter, terwijl het annulatieberoep slechts werd ingesteld op 7 oktober 2011, hetzij ruim nadien.

Beoordeling

16. Met de verzoekende partij dient te worden vastgesteld dat de vordering tot onteigening ingevolge het bestreden besluit door de onteigenaar werd ingeleid op 14 oktober 2011, dit is nadat het verzoekschrift tot nietigverklaring werd ingediend. Deze inleiding had de voornoemde bevoegdheidsuitsluiting tot gevolg. Het feit dat er nog een onteigeningsprocedure aanhangig was op basis van een eerder ministerieel besluit waarbij een machtiging tot onteigening volgens de gewone procedure werd verleend, doet hier niets aan af.

Het past derhalve de kosten van het beroep ten laste te leggen van de verwerende partij.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vier juni 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Johan Lust